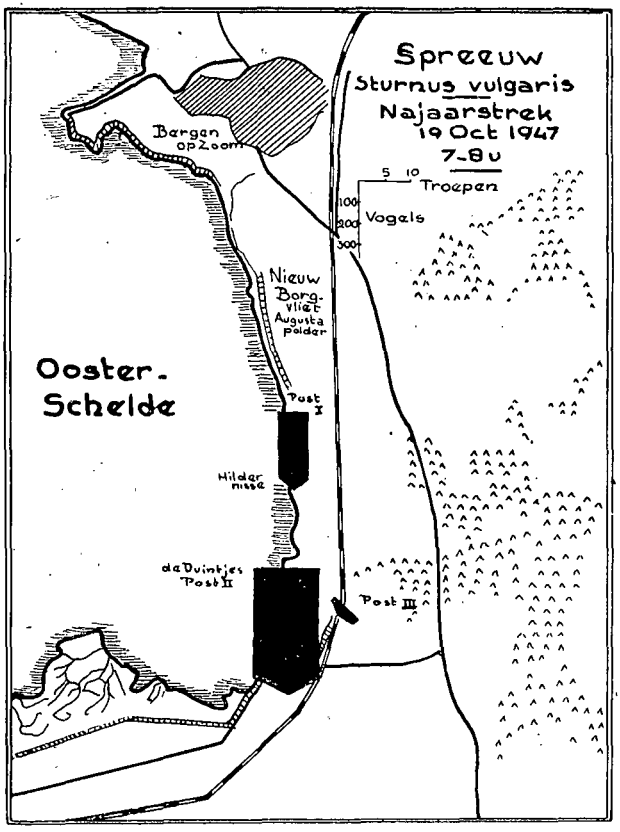
Vogeltrek-

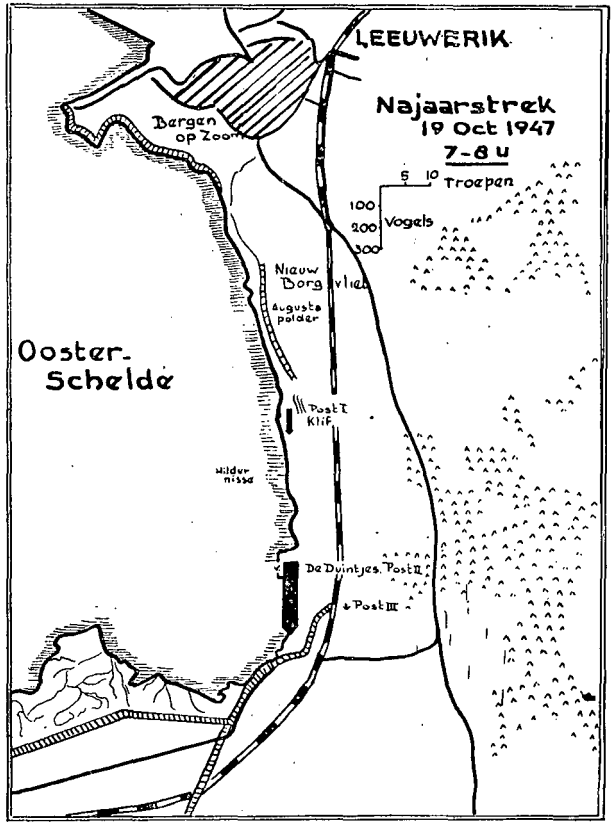
weekend

door P. B. Jansen, met kaartjes van Minke v. d. Plaat en een foto van Richard Dorrestein.

Onze Algemene Kampcommissie organiseerde 18 en 19 Oct. 1947 een vogeltrekweekend op Hildernisse, ten Zuiden van Bergen op Zoom. Ondanks het vergevorderde seizoen waren nog vele geestdriftige deelneemsters en deelnemers van heinde en ver gekomen. Nadat de meesten 's Zaterdagsavonds reeds een tocht langs de Ooster Schelde hadden gemaakt en daarbij hadden genoten van een prachtige zonsondergang, trokken alle deelnemers er Zondagochtend op uit. Toen we vertrokken van onze boerderij begon het net in het Oosten een beetje licht te worden, de sterren stonden nog aan de hemel en het was flink koud. Diegenen, die een deken hadden meegenomen naar hun waarnemingspost, hebben daar veel plezier van gehad. (Voor liefhebbers van bijzondere klederdrachten was die morgen rond Hildernisse wel iets te beleven!) De waarnemers waren verdeeld in drie groepen, zoals op bijgaande kaartjes te zien is. Post I was op de rand van het klif, een steile kant, tot waar bij hoge vloed het water van de Schelde komt, post II op de Duintjes, lage kale duintjes, aan de Schelde gelegen, en post III op het meest Z.W. deel van het hoge diluvium. Ten Zuiden van post III is een lage, onbegroeide polder.

Op de kaartjes, die de trek van vink, keep, leeuwerik en spreeuw in beeld brengen, ziet U, dat deze soorten op de twee waarnemingsposten, die vlak bij de Schelde liggen, precies Zuidwaarts trekken. Zij wagen het dus niet om over het water naar Zuid-Beveland te vliegen, hoewel het zicht zeer goed was en de afstand niet groot is. Daar in het binnenland, althans in het Zuidelijk deel van ons land, de trek van deze soorten overwegend Z.W. gericht is, moeten op de Zuidelijke post (post II), meer vogels worden waargenomen dan op de Noordelijke post (post I). Want op hun trek in Z.W. richting stoten voortdurend vogels op de kust en omdat ze niet over het water willen vliegen, gaan ze de kust volgen en vliegen dan precies Zuidwaarts. De kust is hier dus een „stuwlijn". Dat deze theorie ook in de praktijk opgaat, blijkt wel uit de kaartjes. De dikte van de pijlen geeft aan het aantal vogels, de lengte van de pijl het aantal troepen en de richting van de pijl is de trekrichting. Een korte dikke

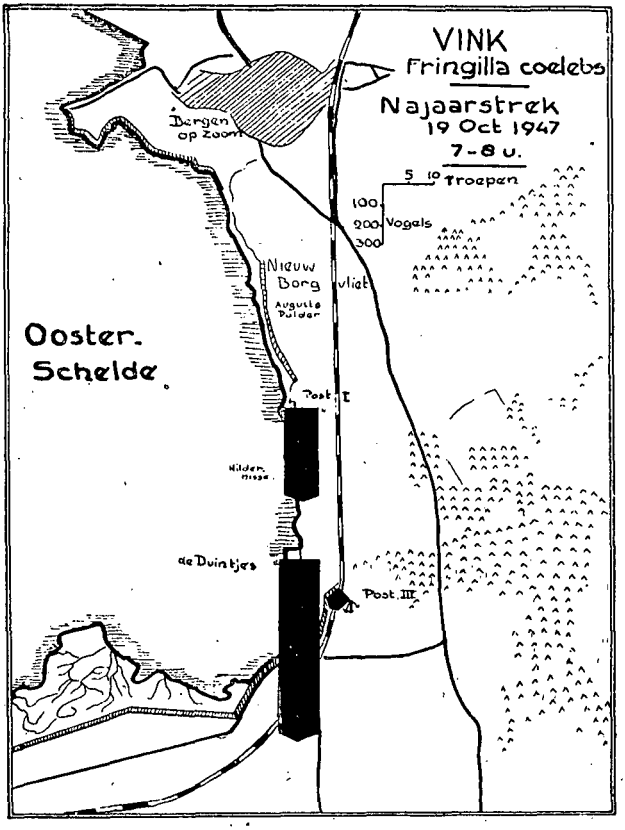

pijl betekent een bepaald aantal vogels in een klein aantal troepen, een lange, even dikke pijl wil zeggen evenveel vogels, maar in een groot aantal troepen. Men vergelijke de schaalverdeling op de kaartjes.

Post III is nog een „landpost". De meeste vogels vliegen hier nog in hun oorspronkelijke trekrichting, n.l. naar het Z.W. Sommige vinken worden echter al onzeker bij het zien van laag, kaal land en water, zij aarzelen, vliegen terug of wijzigen hun richting naar Z. of zelfs Z.O.

Het zou interessant zijn bij een volgende gelegenheid het aantal waarnemingsposten uit te breiden, om te zien of onze trekkers ook via de Krekerakdam naar Zuid-Beveland vliegen, of dat ze hun Zuidelijke trekrichting aanhouden om dan in de buurt van Antwerpen weer naar het Z.W. te gaan koersen.

Behalve tussen 7 en 8 uur, deden we van 6.15 tot 6.30 nog enkele merkwaardige waarnemingen. De waarnemers van post

II en post III gingen van de boerdery Hildernisse eerst langs een in Z.Z.O. richting lopend paadje naar hun posten. Het was toen nog donker, alleen in het Oosten begon het iets lichter te worden. De wind was N.O., zwak, en de temp. iets onder nul. De lucht was onbewolkt. We hoorden toen een voortdurende trek van vinken, leeuweriken, en koperwieken, waarvan de richting Z.W. was. (op het gehoor bepaald). Met het lichter worden nam deze trek af, om eerst later om ong. 7.10 weer sterker te worden (op alle drie posten). Het merkwaardige is nu, dat vinken en leeuweriken bij donker wel naar het Z.W. vliegen en bij daglicht niet. Het zou daarom zeer nuttig zijn om het volgend seizoen de trekwaarneming bij de Zeeuwse stromen eens intensief te organiseren. We weten er nu nog niet erg veel van.

Uit het bovenstaande, de resultaten en de vragen die naar voren komen, kunnen de deelnemers zien, dat hun waarnemingen niet voor niets zijn gedaan en dat zij van de dikwijls verre reis en het vroeg opstaan geen spijt behoeven te hebben!